

OBSAH

Předmluva	5
OBEČNÁ PATOLOGICKÁ ANATOMIE	7
1. Vymezení pojmů (<i>M. Zendulka</i>)	8
2. Posmrtné změny	9
3. Základní patologické procesy	13
3.1. Hypobiotické procesy	13
3.1.1. Regresivní změny buňky (<i>J. Holman</i>)	13
3.1.2. Nekróza (<i>M. Zendulka</i>)	19
3.1.3. Atrofie	23
3.1.4. Degenerace — dystrofie	25
3.1.5. Cysty	49
3.2. Poruchy oběhu krve, mízy a tkáňových tekutin	51
3.2.1. Celkové poruchy oběhové	52
3.2.2. Místní poruchy oběhu krve	53
3.2.3. Poruchy koloběhu lymfy a tkáňového moku	64
3.3. Hyperbiotické procesy	65
3.3.1. Regenerace	66
3.3.2. Reparace	66
3.3.3. Hypertrofie a hyperplazie	67
3.3.4. Metaplazie	67
3.3.5. Zánět	68
3.4. Poruchy zákonitostí vývoje a růstu organismu a tkání	100
3.4.1. Anomálie vývojová — dysontogeneze	100
3.4.2. Nádory	105
3.4.3. Teratomy	118
SPECIÁLNÍ PATOLOGICKÁ ANATOMIE	119
1. Trávicí soustava	120
1.1. Dutina ústní (<i>T. Pauer</i>)	120
1.1.1. Posmrtné změny	120
1.1.2. Malformace	120
1.1.3. Hypobiotické procesy	122
1.1.4. Záněty	124
1.1.5. Nádory	138
1.1.6. Parazitární afekce	139
1.2. Slinné žlázy	139
1.3. Zuby	140
1.3.1. Malformace	140
1.3.2. Hypobiotické procesy	144
1.3.3. Záněty	144
1.3.4. Nádory	145
1.4. Jícen	145
1.4.1. Malformace	145
1.4.2. Poruchy průchodnosti	145

1.4.3.	Záněty	146
1.4.4.	Nádory	147
1.4.5.	Parazitární afekce	148
1.5.	Vole ptáků	149
1.5.1.	Poruchy průchodnosti	149
1.5.2.	Záněty	149
1.5.3.	Nádory	149
1.5.4.	Parazitární afekce	150
1.6.	Předžaludek	150
1.6.1.	Posmrtné změny	150
1.6.2.	Poruchy polohy, souvislosti a tvaru	151
1.6.3.	Hypobiotické procesy	153
1.6.4.	Záněty	154
1.6.5.	Nádory	155
1.7.	Žaludek	155
1.7.1.	Postmortální změny	155
1.7.2.	Malformace	156
1.7.3.	Poruchy polohy, souvislosti a tvaru	156
1.7.4.	Hypobiotické procesy	157
1.7.5.	Poruchy cirkulace	159
1.7.6.	Záněty	160
1.7.7.	Nádory	163
1.7.8.	Parazitární afekce	163
1.8.	Žaludek ptáků	163
1.8.1.	Hypobiotické procesy	164
1.8.2.	Poruchy cirkulace	165
1.8.3.	Záněty	165
1.8.4.	Nádory	166
1.8.5.	Parazitární afekce	166
1.9.	Střevo	167
1.9.1.	Malformace	167
1.9.2.	Posmrtné změny	168
1.9.3.	Poruchy polohy, souvislosti a tvaru	168
1.9.4.	Hypobiotické procesy	175
1.9.5.	Cirkulační poruchy	177
1.9.6.	Záněty	178
1.9.7.	Nádory	191
1.9.8.	Parazitární afekce	193
1.10.	Pobříšnice	199
1.10.1.	Posmrtné změny	199
1.10.2.	Poruchy cirkulace	199
1.10.3.	Záněty	200
1.10.4.	Parazitární afekce	201
1.11.	Játra a žlučové cesty (L. Černý)	201
1.11.1.	Posmrtné změny	202
1.11.2.	Vývojové poruchy	202
1.11.3.	Poruchy polohy, souvislosti a tvaru	203
1.11.4.	Hypobiotické procesy	205
1.11.5.	Cirkulační poruchy	214
1.11.6.	Hyperbiotické procesy	215
1.11.7.	Nádory	232
1.11.8.	Parazitární afekce	235
1.11.9.	Morfologické změny žlučovodů	242
1.12.	Slinivka břišní (L. Pivník)	243
2.	Oběhová soustava (L. Groch)	246
2.1.	Srdce	246
2.1.1.	Posmrtné změny	246
2.1.2.	Vývojové poruchy	247
2.1.3.	Poruchy polohy, souvislosti srdce	248
2.1.4.	Hypobiotické procesy	249
2.1.5.	Cirkulační poruchy	254
2.1.6.	Hyperbiotické procesy	256

2.1.7.	Parazitární afekce	272
2.1.8.	Nádory	274
2.2.	Krevní a lymfatické cévy	274
2.2.1.	Vývojové poruchy	274
2.2.2.	Poruchy souvislosti a tvaru cév	275
2.2.3.	Hypobiotické procesy	277
2.2.4.	Hyperbiotické procesy	279
2.2.5.	Parazitární afekce	283
2.2.6.	Nádory	283
3.	Krvetvorná a lymforetikulární tkáň (R. Škarda)	284
3.1.	Mízní uzliny	284
3.1.1.	Hypobiotické procesy	284
3.1.2.	Cirkulační poruchy	285
3.1.3.	Hyperbiotické procesy	286
3.1.4.	Nádory	292
3.1.5.	Parazitární afekce	293
3.2.	Slezina	294
3.2.1.	Posmrtné změny	294
3.2.2.	Vývojové poruchy	294
3.2.3.	Vrozené změny polohy	295
3.2.4.	Poruchy polohy, souvislosti a tvaru	295
3.2.5.	Hypobiotické procesy	296
3.2.6.	Cirkulační poruchy	297
3.2.7.	Hyperbiotické procesy	301
3.2.8.	Nádory	306
3.2.9.	Parazitární afekce	307
3.2.10.	Splenomegalie	307
3.3.	Kostní dřev	309
3.3.1.	Posmrtné změny	309
3.3.2.	Hypobiotické procesy	309
3.3.3.	Cirkulační poruchy	310
3.3.4.	Hyperbiotické procesy	313
3.4.	Brzlík (L. Pivník)	313
3.4.1.	Posmrtné změny	313
3.4.2.	Vývojové poruchy	314
3.4.3.	Hypobiotické procesy	314
3.4.4.	Cirkulační poruchy	314
3.4.5.	Hyperbiotické procesy	314
3.4.6.	Nádory	315
3.5.	Fabriciova burza (L. Pivník)	315
3.5.1.	Vývojové poruchy	315
3.5.2.	Poruchy polohy, souvislosti a patologický obsah	315
3.5.3.	Hypobiotické procesy	315
3.5.4.	Cirkulační poruchy	315
3.5.5.	Hyperbiotické procesy	316
3.5.6.	Nádory	317
3.5.7.	Parazitární afekce	317
4.	Dýchací soustava (R. Škarda)	318
4.1.	Nos — dutina nosní	318
4.1.1.	Vývojové poruchy	318
4.1.2.	Hypobiotické procesy	318
4.1.3.	Cirkulační poruchy	319
4.1.4.	Hyperbiotické procesy	319
4.1.5.	Nádory	326
4.1.6.	Parazitární afekce	326
4.2.	Hrtan	326
4.2.1.	Vývojové poruchy	326
4.2.2.	Hypobiotické procesy	327
4.2.3.	Cirkulační poruchy	327
4.2.4.	Hyperbiotické procesy	327

4.2.5.	Nádory	329
4.3.	Průdušnice	329
4.3.1.	Posmrtné změny	329
4.3.2.	Vývojové poruchy	329
4.3.3.	Poruchy polohy, souvislosti a tvaru	329
4.3.4.	Cirkulační poruchy	330
4.3.5.	Hyperbiotické procesy	330
4.3.6.	Nádory	332
4.3.7.	Parazitární afekce	332
4.4.	Průdušky	333
4.4.1.	Poruchy polohy, souvislosti a tvaru	333
4.4.2.	Hyperbiotické procesy	334
4.5.	Plíce	336
4.5.1.	Posmrtné změny	336
4.5.2.	Vývojové poruchy	337
4.5.3.	Poruchy polohy, souvislosti a tvaru	337
4.5.4.	Hypobiotické procesy	341
4.5.5.	Cirkulační poruchy	343
4.5.6.	Hyperbiotické procesy	347
4.5.7.	Nádory	371
4.5.8.	Parazitární afekce	372
4.6.	Vzdušné vaky u ptáků	377
4.7.	Pleura	377
4.7.1.	Abnormální obsah v dutině hrudní	377
4.7.2.	Cirkulační poruchy	378
4.7.3.	Hyperbiotické procesy	378
4.7.3.	Nádory	382
4.7.4.	Parazitární afekce	382
5.	Močová soustava (J. Marcantk)	383
5.1.	Ledviny	383
5.1.1.	Posmrtné změny	383
5.1.2.	Vývojové poruchy	383
5.1.3.	Poruchy souvislosti	386
5.1.4.	Hypobiotické procesy	386
5.1.5.	Cirkulační poruchy	392
5.1.6.	Hyperbiotické procesy	394
5.1.7.	Nádory	410
5.1.8.	Parazitární afekce	412
5.2.	Ledvinová pánvička a močovod	412
5.2.1.	Posmrtné změny	412
5.2.2.	Vývojové poruchy	412
5.2.3.	Cirkulační poruchy	415
5.2.4.	Hyperbiotické poruchy	415
5.2.5.	Nádory	416
5.2.6.	Parazitární afekce	416
5.3.	Močový měchýř	416
5.3.1.	Posmrtné změny	416
5.3.2.	Vývojové poruchy	416
5.3.3.	Poruchy polohy	417
5.3.4.	Hypobiotické procesy	417
5.3.5.	Cirkulační poruchy	418
5.3.6.	Hyperbiotické procesy	419
5.3.7.	Nádory	421
5.3.8.	Parazitární afekce	421
5.4.	Močová trubice	421
5.4.1.	Posmrtné změny	421
5.4.2.	Hypobiotické procesy	421
5.4.3.	Cirkulační poruchy	422
5.4.4.	Hyperbiotické procesy	423
5.4.5.	Nádory	423

6.	Pohlavní soustava (VI. Konrád)	424
6.1.	Samičí pohlavní ústrojí	424
6.1.1.	Vaječník	424
6.1.1.1.	Vývojové poruchy	424
6.1.1.2.	Poruchy polohy, souvislosti a tvaru	424
6.1.1.3.	Hypobiotické procesy	424
6.1.1.4.	Cirkulační poruchy	426
6.1.1.5.	Hyperbiotické procesy	427
6.1.1.6.	Nádory	427
6.1.2.	Vejcovod	429
6.1.2.1.	Vývojové formy	429
6.1.2.2.	Hypobiotické procesy	429
6.1.2.3.	Hyperbiotické procesy	430
6.1.2.4.	Nádory	430
6.1.3.	Děloha	431
6.1.3.1.	Vývojové poruchy	431
6.1.3.2.	Poruchy polohy a souvislosti	431
6.1.3.3.	Hypobiotické procesy	432
6.1.3.4.	Cirkulační poruchy	432
6.1.3.5.	Hyperbiotické procesy	432
6.1.3.6.	Nádory	437
6.1.4.	Pochva a vulva	438
6.1.4.1.	Vývojové poruchy	438
6.1.4.2.	Poruchy polohy, souvislosti a tvaru	438
6.1.4.3.	Hyperbiotické procesy	439
6.1.4.4.	Nádory	440
6.1.5.	Samičí pohlavní ústrojí ptáků	441
6.1.5.1.	Změny na vaječníku	441
6.1.5.2.	Změny na vejcovodu	442
6.1.5.3.	Změny vejce	443
6.1.5.4.	Pohlavní onemocnění houserů a hus	444
6.2.	Samčí pohlavní ústrojí	445
6.2.1.	Pohlavní úd a předkožka	445
6.2.1.1.	Vývojové poruchy	445
6.2.1.2.	Poruchy polohy, souvislosti a tvaru	445
6.2.1.3.	Hypobiotické procesy	446
6.2.1.4.	Cirkulační poruchy	446
6.2.1.5.	Hyperbiotické procesy	446
6.2.1.6.	Nádory	447
6.2.1.7.	Parazitární afekce	447
6.2.2.	Varle a nadvarle	447
6.2.2.1.	Vývojové poruchy	447
6.2.2.2.	Poruchy polohy	449
6.2.2.3.	Hypobiotické procesy	450
6.2.2.4.	Cirkulační poruchy	453
6.2.2.5.	Hyperbiotické procesy	454
6.2.2.6.	Nádory	458
6.2.2.7.	Parazitární afekce	459
6.2.3.	Chámovod	460
6.2.3.1.	Hyperbiotické procesy	460
6.2.4.	Semenný provazec	460
6.2.4.1.	Poruchy polohy	460
6.2.4.2.	Cirkulační poruchy	460
6.2.4.3.	Hyperbiotické procesy	460
6.2.5.	Semenné váciky	461
6.2.5.1.	Vývojové poruchy	461
6.2.5.2.	Hyperbiotické procesy	461
6.2.6.	Prostata	461
6.2.6.1.	Hypobiotické procesy	461
6.2.6.2.	Hyperbiotické procesy	462
6.2.6.3.	Nádory	463

7.	Mléčná žláza (<i>L. Groch</i>)	464
7.1.	Vývojové poruchy	464
7.2.	Poruchy souvislosti a tvaru	465
7.3.	Hypobiotické procesy	465
7.4.	Cirkulační poruchy	466
7.5.	Hyperbiotické procesy	467
7.6.	Nádory	483
8.	Pohybová soustava (<i>J. Kaman</i>)	484
8.1.	Kosterní soustava	484
8.1.1.	Posmrtné změny	484
8.1.2.	Vývojové poruchy	484
8.1.3.	Hypobiotické procesy	489
8.1.4.	Cirkulační poruchy	494
8.1.5.	Hyperbiotické procesy	495
8.1.6.	Poruchy souvislosti kostí	500
8.1.7.	Nádory	502
8.1.8.	Parazitární afekce	504
8.2.	Klouby	504
8.2.1.	Vývojové poruchy	504
8.2.2.	Hypobiotické procesy	505
8.2.3.	Hyperbiotické procesy	509
8.2.4.	Nádory	513
8.2.5.	Parazitární afekce	513
8.3.	Svaly	514
8.3.1.	Posmrtné změny	514
8.3.2.	Vývojové poruchy	514
8.3.3.	Hypobiotické procesy	516
8.3.4.	Hyperbiotické procesy	524
8.3.5.	Cirkulační poruchy	527
8.3.6.	Trauma a poruchy souvislosti	528
8.3.7.	Nádory	528
8.3.8.	Parazitární afekce	530
8.4.	Šlachy a šlachové pochvy	533
8.4.1.	Vývojové poruchy	533
8.4.2.	Poruchy polohy a souvislosti	534
8.4.3.	Hypobiotické procesy	534
8.4.4.	Hyperbiotické procesy	535
8.4.5.	Nádory	536
8.4.6.	Parazitární afekce	536
8.5.	Tihové váčky	536
9.	Nervová soustava (<i>L. Pivník</i>)	538
9.1.	Posmrtné změny	538
9.2.	Vývojové poruchy	538
9.3.	Poranění a poruchy souvislosti	544
9.4.	Metabolické poruchy	544
9.5.	Hypobiotické procesy	549
9.6.	Cirkulační poruchy	555
9.7.	Hyperbiotické procesy	558
9.8.	Nádory	583
9.9.	Parazitární afekce	586
10.	Smyslová ústrojí (<i>L. Pivník</i>)	591
10.1.	Zrakové ústrojí	591
10.1.1.	Posmrtné změny a artefakty	591
10.1.2.	Vývojové poruchy	591
10.1.3.	Poranění, poruchy polohy, souvislosti a tvaru	593
10.1.4.	Hypobiotické procesy	595
10.1.5.	Cirkulační poruchy	597
10.1.6.	Hyperbiotické procesy	597
10.1.7.	Nádory	600

10.1.8.	Parazitární afekce	602
10.2.	Statické a sluchové ústrojí	602
10.2.1.	Vývojové poruchy	602
10.2.2.	Poranění a poruchy souvislosti	602
10.2.3.	Hypobiotické procesy	603
10.2.4.	Hyperbiotické procesy	603
10.2.5.	Nádory	603
11.	Žlázy s vnitřní sekrecí (L. Pivnák)	604
11.1.	Štítná žláza	604
11.1.1.	Posmrtné změny	605
11.1.2.	Vývojové poruchy	605
11.1.3.	Hypobiotické procesy	605
11.1.4.	Cirkulační poruchy	606
11.1.5.	Hyperbiotické procesy	606
11.1.6.	Nádory	608
11.1.7.	Parazitární afekce	608
11.2.	Příštítná tělíska	609
11.2.1.	Vývojové poruchy	609
11.2.2.	Hypobiotické procesy	609
11.2.3.	Cirkulační poruchy	609
11.2.4.	Hyperbiotické procesy	609
11.2.5.	Nádory	609
11.3.	Podvěsek mozkový	610
11.3.1.	Vývojové poruchy	610
11.3.2.	Hypobiotické procesy	610
11.3.3.	Cirkulační poruchy	610
11.3.4.	Hyperbiotické procesy	611
11.3.5.	Nádory	611
11.3.6.	Parazitární afekce	611
11.3.7.	Hypofunkce a hyperfunkce	611
11.4.	Šišinka	612
11.4.1.	Vývojové poruchy	612
11.4.2.	Hypobiotické procesy	612
11.4.3.	Cirkulační poruchy	612
11.4.4.	Hyperbiotické procesy	612
11.4.5.	Nádory	613
11.5.	Nadledvina	613
11.5.1.	Posmrtné změny	613
11.5.2.	Vývojové poruchy	613
11.5.3.	Hypobiotické procesy	614
11.5.4.	Cirkulační poruchy	614
11.5.5.	Hyperbiotické procesy	615
11.5.6.	Nádory	616
11.5.7.	Parazitární afekce	616
11.5.8.	Hypofunkce a hyperfunkce	616
12.	Kůže (R. Halouzka)	618
12.1.	Posmrtné změny	618
12.2.	Vývojové poruchy	619
12.3.	Hypobiotické procesy	621
12.4.	Cirkulační poruchy	626
12.5.	Hyperbiotické procesy	627
12.6.	Nádory	638
13.	Tuková tkáň (L. Pivnák)	648
13.1.	Posmrtné změny a artefakty	648
13.2.	Hypobiotické procesy	648
13.3.	Cirkulační poruchy	650
13.4.	Hyperbiotické procesy	650
13.5.	Nádory	651
13.6.	Parazitární afekce	651